

Vergaderjaar 1997–1998

25 600 IV

Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Kabinet voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken (IV) voor het jaar 1998

Nr. 22

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR NEDERLANDS-ANTILLIAANSE EN ARUBAANSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 23 december 1997

Ten vervolge op mijn brief van 27 november 1997 (25 600 IV, nr. 20), alsmede in antwoord op de vragen van de leden van de vaste commissie voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken uit de Tweede Kamer der Staten-Generaal, als verwoord in de brief van de griffier van de commissie van 5 december 1997 (zie bijlage) deel ik het volgende mede.

Van minister-president Pourier ontving ik als bijlage bij zijn brief van 28 november 1997 het plan **«kortetermijnmaatregelen Gevangenis Koraal Specht»**. In zijn brief deed de minister-president een verzoek tot financiering van de kortetermijnmaatregelen. Onderstaand zet ik de hoofdlijnen van het noodplan uiteen en ga ik tevens in op de hierboven-genoemde vragen van de leden.

In het plan zijn drie delen te onderscheiden. De eerste concrete stap is het creëren van extra capaciteit, bestaande uit 55 bedden, waardoor de bezettingsdruk op de reguliere afdelingen wordt verlicht en de populatie van de afdelingen gericht kan worden geselecteerd. Na de formele goedkeuring en voorbereiding van deze stap zal de daadwerkelijke realisatie ongeveer drie maanden vergen, waarna de vrouwelijke gedetineerden zullen worden overgeplaatst en de huidige vrouwenafdeling kan worden aangepast voor de huisvesting van jeugdigen. Deze uitbreiding biedt de mogelijkheid om de meest problematische gedetineerden in een aparte afdeling te plaatsen, hetgeen een positief effect zal hebben op de sfeer in de overige afdelingen, zowel voor de gedetineerden als voor het personeel. Hoewel de gehele problematiek van de overbevolking in Koraal Specht met deze uitbreiding niet is opgelost, is het voorgestelde plan een reële stap om op korte termijn de situatie meer beheersbaar te maken.

Het overgrote deel van de investeringskosten voor dit onderdeel van het plan komt beschikbaar uit de financiering van het huidige ruimtelijk masterplan, dat daarmee al deels tot uitvoering komt.

Het tweede deel bestaat uit tijdelijke personele ondersteuning. Het betreft dan tijdelijke ondersteuning voor de duur van een jaar, die zo spoedig mogelijk begint. Het gaat om vier functionarissen, te weten:

- een functionaris op het niveau van het hoofd gedetineerdenzorg speciaal belast met het opzetten van resocialisatie- en bejegeningprogramma's;
- een functionaris belast met het helpen implementeren van dagbestedings- en activiteitenprogramma's voor de onderscheiden gedetineerdengroepen;
- een functionaris ter ondersteuning van het hoofd beveiliging, deels gericht op diens «on the job training» en voor het andere deel gericht op organisatorische en beleidsmatige ontwikkeling van de beveiligingsfunctie; en
- een functionaris ter ondersteuning van de nieuwe afdelingshoofden. Deze zal verantwoordelijk zijn voor de ontwikkeling van teamgebonden werken.

Deze functionarissen zullen op korte termijn, mogelijk in Nederland, worden aangezocht.

Het derde onderdeel van het plan betreft een pakket directe verbeteringen die allemaal binnen drie maanden kunnen worden uitgevoerd: herstel van de binnenwerkplaats en heringebruikneming van de sportzaal, aanpassing van de bestaande keuken, plaatsing van meubilair op de afdelingen, schilderwerk en toezichtvoorzieningen voor personeel op de afdelingen. Daarvoor is door mij inmiddels een werkbudget ter beschikking gesteld.

In het plan wordt voor de fysieke maatregelen onderscheid gemaakt tussen maatregelen met een doorlooptijd van maximaal drie maanden en aanpassingen van meer dan drie maanden. De directe verbeteringen als genoemd in de vorige alinea zullen binnen drie maanden vanaf nu worden uitgevoerd. De verbouwing van de halfopen inrichting ter uitbreiding van de celcapaciteit en de overige aanpassingen als uitbreiding van de huidige vrouwenafdeling met een luchtplaats zal enige tijd vergen, doch naar verwachting zal in juni 1998 de extra capaciteit volledig in gebruik kunnen zijn. Voorts zal de gedeeltelijke vernieuwing van de waterleiding, de bouw van een nieuwe keuken naast de vrouwen-vleugel en het bouwen van een tijdelijk onderkomen voor de afdelingen personeelszaken en financiën, in afwachting van de definitieve voorziening, een doorlooptijd vergen van langer dan drie maanden.

Zoals ik in mijn brief van 27 november jl. aankondigde, heeft de Rijksministerraad het noodplan op 19 december jl. besproken. De Raad heeft met instemming kennisgenomen van de voorgenomen maatregelen en drong aan op snelle uitvoering van het noodplan en voortvarende uitvoering van het voornemen tot reorganisatie en nieuwbouw van de gevangenis Koraal Specht. Het totale pakket van de noodvoorzieningen bedraagt Nafl 1 052 700,-. Dit bedrag wordt uit het budget van het Kabinet voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken beschikbaar gesteld.

De Rijksministerraad heeft vastgesteld dat, in overleg met de Nederlandse Antillen, een eenduidige projectorganisatie dient te worden ingesteld om de uitvoering te bespoedigen van de maatregelen die nodig zijn om de problematiek van het gevangeniswezen structureel op te lossen. De Rijksministerraad wil periodiek – eens per half jaar – over de voortgang van de noodzakelijke verbeteringen worden geïnformeerd.

Tot slot de vraag naar het tijdspad tot de voltooiing van de nieuwbouw. Minister-president Pourier deelde mij daarover mede dat het volledige programma-dossier, inclusief het aangepast ruimtelijk masterplan en een volledig bestedingsplan voor 1998/1999, eind maart 1998 aan mij zal

worden aangeboden. Door de aanpassing van het ruimtelijk masterplan zullen enkele losse nieuwbouwprojecten, onder andere de jeugdgevangenis en de gevangenis voor langgestraften, worden geïntegreerd in een totaalplan, waardoor een verkorting van de bouwtijd en een besparing van kosten valt te verwachten. Ook is daardoor een verlaging van de uiteindelijke exploitatiekosten te verwachten.

Ik besef dat met het nemen van deze maatregelen slechts voor het hoogst noodzakelijke wordt tegemoetgekomen aan de verbetering van leefomstandigheden en de vergroting van de veiligheid van de gedetineerden en personeel van de gevangenis. Toch verwacht ik dat met de daadwerkelijke uitvoering van de voorgenomen maatregelen de neerwaartse spiraal wordt omgebogen en de lange weg naar een gereorganiseerde nieuwe gevangenis kan worden ingeslagen.

Over het verloop daarvan en de uitvoering van kortetermijnmaatregelen houd ik uw Kamer op de hoogte. Ik neem mij voor u eind maart 1998 over de stand van de uitvoering van de kortetermijnmaatregelen te informeren.

De Minister voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken,
J. J. C. Voorhoeve

's-Gravenhage, 5 december 1997

Aan de Minister voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken

Uw brief d.d. 27 november jl. over Koraal Specht was aanleiding voor de leden van de vaste commissie voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken zich tot u te richten met de volgende vragen en opmerkingen.

Op zich is verheugend dat op 1 december een uitgewerkt noodplan door de gemengde werkgroep voor de reorganisatie van het gevangeniswezen aan de Antilliaanse regering zal zijn aangeboden. Over de urgentie daarvan heeft de commissie zich al uitgesproken. Het rapport van de commissie Paula heeft de noodzakelijkheid van zeer snelle actie op dit gebied nog onderstreept.

De leden van de commissie zijn benieuwd naar het tijdsbestek waarbinnen de uitvoering van het noodplan zijn beslag kan krijgen. De celcapaciteit van de half open inrichting zal immers eerst nog moeten worden uitgebreid met 50 tot 60 plaatsen. Bovendien dient het bestaande complex nog in vergaande mate gerepareerd te worden.

Voorts hebben zij de vraag of de (dan voormalige) vrouwenafdeling met zijn 50 plaatsen voldoende is om alle jeugdige gedetineerden te huisvesten. Moet er overigens van uit worden gegaan dat de jeugdige gedetineerden hier gehuisvest zullen worden tot de nieuwbouw van de jeugdgevangenis voltooid is? Hoe lang denkt u dat die nieuwbouw vanaf heden nog zal gaan duren? Wat betekent het concreet dat de uitvoering van het infrastructureel masterplan thans is hervat?

Ook stellen de leden de vraag in welk stadium de plannen verkeren om tot de bouw van een nieuwe gevangenis te komen (de eerste plannen daarvoor dateren van 1994) dan wel een apart gebouw voor langgestraften.

De commissie stelt het op prijs onmiddellijk na de vergadering van de Rijksministerraad op 19 december a.s. over de besluitvorming geïnformeerd te worden.

De griffier van de vaste commissie voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken,
Van Overbeeke